Sú nakazení ľudia bez príznakov skutočne infekční? Epidemiologička WHO Maria Van Kerkhove: bezpríznakový (asymptomatický) prenos nového koronavírusu COVID-19 je „veľmi zriedkavý“

- CZ24 News | 30. září 2020

S rastúcim počtom pozitívnych prípadov nového koronavírusu sa znova stáva aktuálnou otázka, nakoľko sú nakazení ľudia bez príznakov skutočne infekční. Na sociálnych sieťach sa opäť objavujú príspevky, ktoré to spochybňujú citovaním jednej z hlavných epidemiologičiek WHO.

Verejnosť už dlhší čas dostáva od odborníkov informácie, že najnebezpečnejší sú tzv. skrytí prenášači. To znamená, že ktokoľvek môže mať v sebe vírus, ale v prípade, že sa u neho nerozvinuli príznaky, nemusí o tom vôbec vedieť. A rizikovým kontaktom s ostatnými ho odovzdáva ďalej.

O to väčší rozruch a prekvapenie sa postarala epidemiologička WHO Maria Van Kerkhove, technická vedúca sekcie pre COVID-19, ktorá ešte v júni vystúpila s vyhlásením, že asymptomatický, čiže bezpríznakový prenos nového koronavírusu je „veľmi zriedkavý“.

To by logicky znamenalo, že všetky plošné opatrenia zahŕňajúce nosenie rúšok alebo sociálny odstup by boli zbytočné. Používatelia niektorých sociálnych sietí, napríklad Twitteru, to v tomto znení s dobrým úmyslom zdieľajú ďalej, v domnienke, že ide o užitočnú informáciu.

Van Kerkhove však v následnom rozhovore pre časopis TIME už svoje tvrdenie opravila a zároveň

uviedla, že nešlo o odpoveď v súlade s oficiálnou politikou WHO. „Nepovedala som, že asymptomatické prípady nemôžu byť prenášačmi, môžu," ozrejmila epidemiologička. Otázka podľa nej znie, za akých okolností sa tak deje.

Vtedajšie analýzy naznačovali, že väčšinu nákaz majú na svedomí ľudia so symptómami. Jedna zo štúdií, ktorá sa zaoberala bezprízнakovým prenosom, prišla so záverom, že je nepravdepodobné, že by asymptomatické šírenie mohlo byť hlavnou príčinou komunitného prenosu ochorenia. Tieto zistenia však neboli založené na dostatočnej vzorke, čo ich robí štatisticky menej významnými.

Podľa iných výskumov, ako ďalej píše časopis TIME, tvoria asymptomatickí jedinci približne až 45 percent z celkového počtu prípadov a ich záťaž vírusom je rovnaká ako u ľudí s príznakmi, čo naznačuje podobný potenciál pre prenos.

Carl Bergstrom, biológ z Washingtonskej univerzity poukázal na to, že by sa malo rozlišovať medzi ľuďmi, ktorí sú skutočne bez príznakov (a tie sa teda u nich vôbec neobjavia) a tými, u ktorých sa symptómy zatiaľ neprejavili, pretože sú len v počiatočnom štádiu ochorenia. Ide o tzv. predsymptomatickú fázu.

Problémom podľa Van Kerkhovej tiež môže byť, že niektorí ľudia si mierne príznaky nemusia s ochorením COVID-19 vôbec spojiť. Môžu napríklad pociťovať len únavu alebo bolesť svalov, ale technicky už sú symptomatickí a mohli by vírus šíriť ďalej.

Neskoršie štúdie prišli so závermi, že aj asymptomatické prípady môžu vylučovať vírus vo veľkých množstvách. Približne u 30 percent nakazených sa nikdy nerozvinú príznaky, infekciu však pravdepodobne roznášajú. Podľa portálu The New York Times, fakt, že aj ľudia bez príznakov môžu šíriť nový koronavírus potvrdzuje napríklad štúdia z Južnej Kórei, uverejnená v auguste v časopise JAMA Internal Medicine.

Táto štúdia už rozlišuje bezprízнakových a predsymptomatických ľudí. Vedci sledovali obe skupiny a zistili, že mali podobné množstvá vírusu po celý čas infekcie. Asymptomatickí však boli bez vírusu o niekoľko dní skôr, ako tí, čo skutočne ochoreli. V prípade, že boli bez príznakov to bolo okolo 17. dňa, s príznakmi približne na 19. až 20. deň.

Podľa portálu cnet.com, jeden z prieskumov zistil, že približne 54 percent ľudí, ktorí mali pozitívny test na COVID-19, si nevedelo spomenúť, kde sa mohli nakaziť. Zvyšných 46 percent uviedlo, že boli v blízkom kontakte s chorým, napríklad členom rodiny, krátko predtým, ako došlo k nákaze.

Z toho vyplýva, že väčšina ľudí mohla dostať COVID-19 od asymptomatického človeka, s ktorým boli v blízkom kontakte, alebo od jedinca s príznakmi, napríklad náhodného okoloidúceho, ktorý kašľal či kýchal. Táto nejednoznačnosť zdôrazňuje potrebu izolácie infikovaných osôb, sledovania kontaktov a testovania i oprávnenosť všetkých preventívnych opatrení, vrátane nosenia rúška a dodržiavania odstupu.

Ak majú ľudia COVID-19, ale nevedia o tom, pravdepodobne neurobia preventívne opatrenia, ktoré by mohli zabrániť šíreniu vírusu. A v tom je najväčšie nebezpečenstvo asymptomatického šírenia.

Van Kerkhove zároveň v jednom zo svojich nedávnych vyjadrení povedala, že dôležité je ľudí neobviňovať, ale informovať. Takmer v každej krajine vidno podobný obraz – ľudia sa chcú vrátiť k normálnemu životu. „Nemali by sme ľudí obviňovať, alebo im dávať za vinu, že chcú žiť svoj život", upozornila.

Za oveľa dôležitejšie považuje, aby sa im dostali informácie, ktoré im pomôžu uvedomiť si mieru rizika a vlastnej zodpovednosti. Najmä mladí ľudia by mali vedieť, že aj ich sa môže vírus týkať. Ako

dodala, môžeme vidieť mladých, ktorí sa dostávajú na jednotky intenzívnej starostlivosti a v niektorých prípadoch i umierajú.

Zdroj: https://www.hlavnydennik.sk